

Parolen

Sikkerhed & etik

2

INDHOLD

Parolen	3
Våbenbehandling	4
Skudafgivelse	6
Maksimale skudafstande	8
Generelt	10
Enkelte jagtformer	12
Anbefalede haglstørrelser	15

Parolen udgives af:
Dansk Jagtforsikring A/S

i samarbejde med:

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

Højnæsvej 56
2610 Rødovre
Tlf. 88 88 75 00

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf. 72 54 30 00

Parolen

Sikkerhed & etik

3

Parolen er et begreb blandt jægere og et fast indslag på enhver drivjagt, klapjagt eller jagtformer i øvrigt, hvor der er flere jægere til stede. Her gøres det klart for deltagerne, hvordan jagtdagen skal forløbe, og der gives vejledning og instrukser om, hvordan hver enkelt jæger bør forholde sig.

Denne parolefolder er både en "huskeseddel" for jagtlederen på større jagter og en vejledning for hver enkelt jæger, som egentlig bør have parolen på rygmarven, uanset om vi taler om enkeltmandsjagt eller jagt med flere deltagere. Sikkerheden og den etisk korrekte opførsel vil altid være påkrævet af den moderne jæger. Det er en af de afgørende forudsætninger for, at jagten fortsat har en fremtid i Danmark.

Overordnede betragtninger om våbenbehandling, skudafgivelse og skudafstande

4

Våbenbehandling

Jægeren bør naturligvis have en sikker våbenbehandling. Man knækker altid sit gevær (eller åbner låsen), når man tager det ud af bilen. I øvrigt bæres våbnet knækket eller med åben lås (eventuelt med udtaget bundstykke) og uden patroner før jagten, mellem såterne, og når der blæses af ved såtens afslutning, eller der på anden vis gives tegn til, at jagten indstilles.

Når geværet lukkes, gøres det med en kontrolleret bevægelse og på en sådan måde, at munden stadigvæk peger nedad. Geværet skal naturligvis være sikret og må først afsikres umiddelbart før skudafgivelse.

Står man for på f.eks. drivjagt eller klapjagt med relativt små såter og meget vildt, er det fornuftigt, at man har munden pegende opad, så man undgår at skulle trække bøssen igennem drevet ved høje skud. Ved drivjagt med riffel peger piben ligeledes enten opad eller mod jorden. Med riffel vil det være bedst at lade piben pege mod jorden, da et utilsigtet skud afgivet vandret eller over vandret er særdeles farligt. Husk på, et projektil kan flyve op til adskillige kilometer.

Det er mest hensigtsmæssigt at bære geværet knækket over armen og ikke over skulderen. Det sidste kan i øvrigt give andre jægere buler i hovedet, når jægeren med geværet placeret på skulderen vender sig om.

5

Der skydes naturligvis kun på vildt, som er identificeret, fri af vegetation og lignende og befinder sig på forsvarligt skudhold.

Lave skud mod fugle kræver særlig agtpågivenhed. Man skal ved lave skud med absolut

6

Skudafgivelse

sikkerhed kunne overskue situationen og se så langt, som haglskuddet rækker. Er der klappere, drivere, jægere eller apportører inden for skudfeltet, bør skudvinklen være mindst 40 grader.

Husk på, at man har skyderet, men ikke skydepligt. Det er ingen skam at holde skuddet tilbage, hvis man ikke er parat, eller hvis man synes, skuddet er for svært. Det er faktisk beundringsværdigt at høre en jæger fortælle, at han undlod at skyde, fordi skudchancen var for dårlig. Det er en opførelse, som bør nyde fremme!

Ved riffelskud er det vigtigt, at der er kuglefang. Skov, buskads eller lignende kan ikke udgøre kuglefang.

Er det frostvej, er det meget væsentligt at være opmærksom på rikochettering. Det samme gælder, hvis der er sten eller lignende i skudretningen. Afstå fra at skyde, hvis du er i tvivl!

Gå aldrig på kompromis med sikkerheden! Tag ikke chancer, selvom der opstår en mulighed, man ikke forventer at opleve igen.

En ting er sikkert: En ulykke kan man ikke gjøre ugjort.

For mange - selv øvede - jægere er de afstande, hvor effektiv skydning kan præsteres, ofte kortere hold end de nedenfor viste. Maksimale skudafstande er et individuelt begreb. De anbefalede maksimale skudafstande er således kun vejledende i den forstand, at her

8

Maksimale skudafstande

kan haglbøssen præstere dødsjudt vildt, når skudafgivelse og haglstørrelse er i orden.

MAKSIMALE skudafstande:

Rådyr	20 meter
Ræv	25 meter
Gæs	25 meter
Øvrigt fuglevildt og harer	30 meter

Rådyr må aldrig skydes i bagskud. Ved de øvrige arter gælder, at man bør reducere skudafstanden med mindst 5 meter ved bagskud - især til ræv.

Ræv

Alt for mange jægere tager chancer, når der skydes på ræv. Vær med til at indskærpe, at der kun må skydes velovervejede skud til ræv. Det vil være altafgørende for at få nedbragt de alt for mange anskydninger af danske ræve. Ræven udgør **et alvorligt problem** i denne henseende for de danske jægere!

Når man er sat på post, er det en god ide, at man udser sig særlige pejlemærker, som udgør den maksimale skudafstand. Det kan være i form af træer, hegnspæle eller lignende.

Velkomst

- Der bydes velkommen til jagten og fortælles kort om dagens forløb, antal såter og andre praktiske bemærkninger.

10

Parolen generelt

- Herefter kort og fyndigt om sikkerheden. Slå fast, at jagt ikke handler om at kunne skyde mest. Det er ikke en konkurrence. Det er væsentligere, at man behersker ordentlig våbenbehandling, og at man er i stand til at afstå fra at skyde.
- Gør opmærksom på de røde hattebånd, skydebriller og evt. høreværn.
- Fortæl, hvornår der må lades og skydes. Gør opmærksom på de signaler der benyttes, så alle ved, hvornår såten begynder, og hvornår den er forbi.
- Når skytterne er sat af, bør de orientere sig om terrænforholdene, og om, hvor andre jægere, drivere eller klappere står eller færdes. Der bør om muligt gives tegn til sideposter. Er der apportører placeret bag skytten, skal der naturligvis tages særligt hensyn til dem. Undlad skud bagud. Udse om muligt nogle pejlemærker, inden for hvilke der kan afgives skud, hvis der skydes løbende vildt.
- Gør opmærksom på, at der kun må skydes lave skud til flyvende vildt, når man har absolut vished for, at der ikke er klappere, drivere,

jægere eller apportører inden for skudfeltet, og man i øvrigt kan se så langt, som haglskuddet rækker.

- Ved haglbøssejagt skydes der først, når løbende vildt har passeret skyttekæden. Våbnet må ikke skuldres, før vildtet har passeret skyttekæden.

- Hvis der skydes forbi i første skud, eller vildtet anskydes, må andet skud kun skydes på samme stykke vildt.

- Eventuelt kan det pointeres, at det ikke er tilladt at doublere.

- Tillader man double må andet skud kun skydes, hvis chancen er rigtig god.

- Er der specielle krav til ammunitionstypen, f.eks. forbud mod stål eller lignende, så bør det nævnes - gerne allerede i invitationen.

- Der gøres opmærksom på, hvilke vildtarter det er tilladt at skyde.

- Gør opmærksom på, at i tilfælde af anskydninger kan vildtet f.eks. affanges ved skud under forudsætning af, at det kan ske uden fare for andre jægere og hunde.

- Der må ikke skydes ind i såten. (I visse tilfælde tillades det, men **kun hvis der er givet klare instrukser** om dette).

- Skytterne må ikke forlade deres post, før det aftalte signal er givet.

- Inden jagten skal man sikre sig, at alle har medbragt gyldigt jagttegn – og ved riffeljagt har den fornødne tilladelse til riffeljagt.

Her gælder naturligvis også de tidligere nævnte sikkerhedsregler. De nævnes derfor ikke under hver jagtform. Kun de specielle sikkerhedsregler, som er særlige for den pågældende jagtform.

12

Enkelte jagtformer

Trykragt

Riflen er et kraftigt og langtrækkende våben, og der kræves derfor særlig opmærksomhed ved skudafgivelse. Når man sætter skytterne af, er det vigtigt at fortælle nøjagtigt, inden for hvilken vinkel der må skydes, og at det er helt klart for skytterne, hvor de andre skytter er placeret.

Ved trykragt på alle vore hjortearter bør det præciseres, om man ønsker skud afgivet på vildt i bevægelse. Det kræver virkelig gode og erfarne skytter, hvis der skal afgives forsvarlige skud til hjortevildt i bevægelse. I særdeleshed til råvildt, som det ikke kan anbefales at skyde i spring.

Gør opmærksom på, at der ikke må skydes yderligere i samme såt, hvis man har afgivet skud, og dyret ikke ligger synligt forendt. Eftersøgning af vildt foretages kun med hund. Marker synligt ved hjælp af kviste, grene eller lignende, hvor anskudsstedet er. Det hjælper under eftersøgningen.

Hvis der er særlige hjorte, man ønsker skånet, gøres der naturligvis præcist rede for det

under parolen - også hvordan skytterne bør forholde sig, hvis flere dyr kommer for.

Ved jagt på større hjortevildt bør der altid være en godkendt schweisshund til stede. Alle skud - også **tilsyneladende** forbiskud - bør undersøges.

Riffeljagt (pürsch)

13

Hvis man ikke selv råder over en duelig schweisshund, så medbring telefonnumrene på de nærmeste schweisshundeførere. Marker skudstedet, og begynd ikke selv eftersøgningen.

Husk på, at ved anskudt klovvildt skal der iværksættes eftersøgning med registreret eller godkendt schweisshund senest 6 dagtimer efter skuddet.

Gravjagt

Lad ræven komme fri af graven før skudafgivelse – og vær særligt opmærksom på, at hunden ikke er tæt på ræven.

Jagt med stående eller stødende hund

Vær særligt opmærksom ved skudafgivelse, da skuddene ofte vil være lave.

Anstandsjagt/trækjagt

Placeres skytter i skjul, så anbefales det kun at have én skytte i hvert skjul.

Ved andetræk bør man placere alle skytter på samme side af sø eller mose, medmindre afstanden over søen er over 350 meter.

Ænder på vej ned skaber nemt farlige skudsituationer, hvis skytterne ikke er i stand til at vise tilbageholdenhed.

På vandet (fjorden eller havet)

14

På fjorden bør man vise hensyn til eventuelle beboelsesområder, hvad enten der er tale om helårs- eller sommerhusbebyggelse. Husk på, at de fleste bor dér for at få ro! Jagten stiller store krav til moral, da man ofte er alene og udelukkende overladt til egen justits.

Jagten på vandet er en vanskelig jagtform. Man skyder siddende og ofte på særdeles skudstærke fugle. Da skudafstande på havet er vanskelige at vurdere, bør man være ekstra opmærksom på at undgå for lange skud. To mand pr. båd er optimalt ved motorbådsjagt, så man kan hjælpe hinanden med eventuelt anskudte fugle. "Dykkere" forfølges intenst og beskydes, så snart chancen viser sig.

Kast ikke affald i havet eller fjorden.

Hagltyperne kan opdeles i to kategorier:

Tunge hagl: over 9 g/cm³: Tungsten og bismut.

Lette hagl: 7-9 g/cm³: Stål og tin.

Anbefalede haglstørrelser

15

Duer, agerhøns, sneppe, svømmeænder
undtagen gråand og knarand

Tunge hagl: **6-7**

Lette hagl: **4-5**

Hare, fasan, gråand, knarand, dykænder
undtagen edderfugl, sortand, fløjsand og
skalleslugere

Tunge hagl: **4-5**

Lette hagl: **3-4**

Råvildt, ræv, gæs, edderfugl, sortand,
fløjsand og skalleslugere

Tunge hagl: **2-4**

Lette hagl: **1-3**

